

مؤسّسات آموزشی و دخول افواج مقبلین

کنفرانس ناحیه‌ای مؤسّسه آموزشی ایالات جنوبی
فوریه ۲۰۰۰

در دوره نقشه یکساله باید مؤسّسات ملّی و منطقه‌ای در همه نقاط
برنامه‌ها و ترتیباتی را که تأسیس نموده‌اند کاملاً به مرحله اجرا در آورند.
(پیام بیت‌العدل اعظم - ۲۶ نوامبر ۱۹۹۹)

مقدمه

- هنوز احدی نمی‌داند دخول افواج مقبلین به امر بهائی چگونه شروع و تداوم خواهد یافت. ما محققاً هدایت مفصل بیت‌العدل اعظم را در اختیار داریم که برای ما بیان می‌دارد چه کاری باید انجام دهیم، اما ما هنوز این هدایت را به طور کامل به مرحله عمل در نیاورده‌ایم. لذا، ما به این سؤال نخواهیم پرداخت که، "چه باید بکنیم؟"، بلکه به این سؤال می‌پردازیم که، "چگونه آنچه را بیت‌العدل اعظم اجرایش را از ما خواسته‌اند به مرحله عمل در خواهیم آورد؟"
- هدف از این مقال نگرشی به نقش مؤسّسات آموزشی به پیشبرد جریان دخول افواج مقبلین در ایالات متّحده است. مؤسّسات آموزشی، مطابق توصیف بیت‌العدل اعظم، برای استمرار جریان دخول افواج مقبلین در ایالات متّحده از ضروریات است. اگرچه در برخی موارد نمونه‌هایی در خصوص مؤسّسات آموزشی در سایر کشورها ارائه می‌گردد، اما این صرفاً برای تشریح یک نکته است نه اشاره تلویحی به این که روش‌های معین مورد استفاده در نقاط دیگر باید دقیقاً به همان صورت در ایالات متّحده نیز مجری گردد.
- این مقال، که اولین بخش از کنفرانس پایان هفته است، به طور اخص درک مفهومی مؤسّسات و دخول افواج مقبلین می‌باشد. کاربرد عملی مفاهیم و معضلات فعلی که مؤسّسات آموزشی در جنوب با آن مواجه هستند، بعد از ظهر مورد بررسی قرار خواهد گرفت، در حالی که سایر عناصر حیاتی، مانند نقشه ملّی تبلیغی فردا، مورد بحث واقع خواهند شد.

سرفصل‌ها:

۱- مفهوم مؤسّسات آموزشی

- الف - دخول افواج مقبلین یک مرحله از رشد حیاتی امر مبارک است
- ب - تاریخ رشد و مجهوداتِ نقشهٔ چهارساله
- ج - خصوصیات مؤسّسات

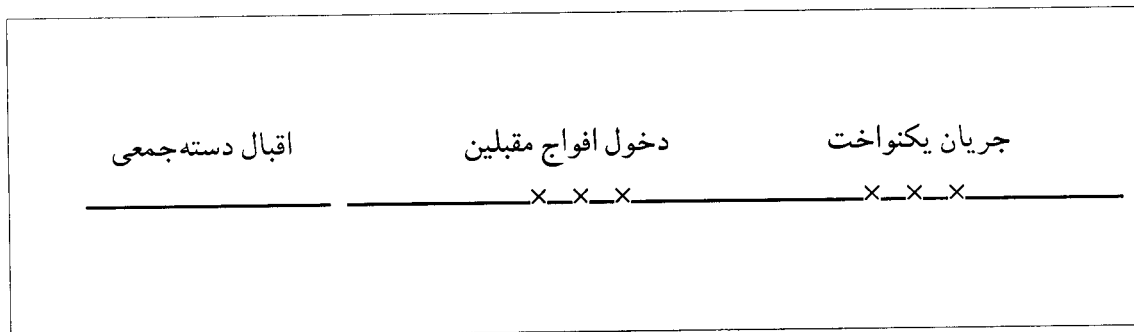
۲- مؤسّسات آموزشی و دخول افواج مقبلین

- د - مؤسّسات و استمرار جریان دخول افواج مقبلین
- ه - یادگیری
- و - ادغام تعلیم و تبلیغ برای پیشرفت سیستماتیک
- ز - سیستماتیک کردن مساعی در سالهای آینده

۱- مفهوم مؤسّسات آموزشی

الف - دخول افواج مقبلین یک مرحله از رشد حیاتی امر مبارک است

- حضرت ولی امرالله سه مرحلهٔ رشد امرالله را توصیف می‌فرماید: جریان یکنواخت مقبلین جدید؛ دخول افواج مقبلین؛ اقبال دسته‌جمعی.
- کشورها با توجه به شرایط خود در سطوح مختلف پیشرفت خواهند کرد، اما تمام کشورها در نقطه‌ای از این مسیر قرار دارند و باید پیشرفت کنند. این تنها هدف نقشهٔ چهارساله است.
- پیشبرد جریان دخول افواج مقبلین به ابتکار و عمل ما بستگی دارد.
- دخول افواج مقبلین یک مرحلهٔ اجتناب‌ناپذیر در پیشرفت امرالله است که تمام کشورها از آن خواهند گذشت.

درک دخول افواج مقبلین

۱ - "...تقویت منظم و مستمر بلاشک حیاتی و در نهایت ضرورت است ... این تقویت بعلاوه از فرارسیدن روزی خبر می دهد و حلول روزی را تسریع می کند که چنان که حضرت عبدالبهاء پیش بینی فرموده اند فوج نفوسی از ملل و اجناس مختلفه وارد امر مبارک گردند، روزی که اگر خوب ملاحظه شود مقدمه زمانی است که مدتها انتظار آن می رفته و اقبال دسته جمعی نفوسی از همین ملل و اجناس در نتیجه مستقیم یک سلسله وقایع عظیمه و محتملاً حوادث مصیبت بار که حال به زحمت می توان آن را تشخیص داد ناگهان مقدرات امر را دیگرگون کرده نظم عالم را مضطرب ساخته و بنیه عددی و قدرت مادی و روحانی امر حضرت بهاءالله را هزار برابر خواهد کرد." (حصن حصین شریعت الله، ص ۱۵۴-۱۵۳)

۲ - "اقبال متزاید افواج جمهور ناس به پیام حضرت بهاءالله این یقین را استحکام بیشتری می بخشد که دخول افواج مقبلین عنقریب یک الگوی محرز و استوار برای رشد امر مبارک در کشوری بعد از کشور دیگر خواهد شد.

برای مساعدت به محافل روحانی ملی و جمیع آحاد یاران برای درک، استقبال، شروع و استمرار این جریان، مجموعه ای تحت عنوان "ترویج جریان دخول افواج مقبلین" که توسط دارالتحقیق تهیه شده و یک بیانیه که در ابتدای آن آمده است به ضمیمه ارسال می گردد. هر نفسی که این بیانات روشنگر را مطالعه نماید در خواهد یافت که دخول افواج مقبلین صرفاً مرحله ای از پیشرفت امرالله نیست که در میقات معین فی نفسه، مبتنی بر اقبال جمعیت علی العموم، رخ دهد، بلکه پدیده ای است که جوامع بهائی، با فعالیت های خود، می توانند خود را برای آن آماده سازند و به تحققش کمک کنند. همچنین جریانی است که، وقتی شروع شد، می تواند استمرار یابد. با اختصاص بخردانه منابع و پیگیری پُرقدرت و همزمان نقشه های توسعه، تزئید معارف و تحکیم، جریان دخول افواج مقبلین باید به سرعت باعث ازدیاد احبای فعال، ایجاد جوامع محلی با شالوده محکم، و تکامل یکنواخت و مداوم تشکیلات ملی و محلی بهائی گردد.

عالم بهائی باید یک دیدگاه واحد روشن برای توسعه امرالله و تمام مؤسسات آن، ورشته وسیعی از فعالیت های مناسب با شرایط متفاوت کل جمعیت و فرد فرد احباء ترویج دهد. لهذا، از یاران، و بالاخص محافل، مصرانه می خواهیم که این مجموعه را مطالعه نمایند، انسجام عبارات آن را درک کنند، و رهنمودهای آن را در اعطای یک نیروی محرکه جدید برای انتشار امر مبارک و استقرار مؤسسات امریه مورد استفاده قرار دهند.

(Promoting Entry By Troops صفحه ۲ و ۳)

۳ - هدف اصلی و عمده نقشه چهارساله، یعنی پیشرفت عمده در جریان دخول افواج مقبلین، در اروپا از اهمیت به سزایی برخوردار می باشد. نباید ادنی تردیدی به خود راه دهید، این جریانی است که در کلیه بخشهای اروپا، اعم از شرق و غرب، می تواند پیشرفت نماید. همه باید توجه نمایند که دخول افواج مقبلین مرحله اجتناب ناپذیری از ترقی و تقدم امرالله است. ماهیت این جریان در مجموعه ای که در این خصوص تهیه شده توضیح داده شده است. در این مجموعه این نکته مبرهن می گردد که نتیجه مطلوب، یعنی دخول مستمر افواج، صرفاً با یک رشته مجهودات نامنظم و فاقد هم آهنگی، هر قدر که مشتاقانه و پرحرارت باشد، قابل حصول نیست. اطمینان، وحدت نظر، برنامه ریزی سیستماتیک، واقع بینانه، اما متهورانه، پذیرش این واقعیت

که اشتباهاتی پیش خواهد آمد، و میل به درس گرفتن از این اشتباهات، و بالاتر از همه، اعتماد به هدایات و نیز تأییدات مستمرّ حضرت بهاءالله موجب پیشبرد این جریان خواهد شد. (پیام بیت‌العدل اعظم، نقل در The Four Year Plan، بند ۷-۵)

ب - تاریخ رشد و مجهوداتِ نقشه چهارساله

- رشد در مقیاس وسیع در زمان قیادت حضرت ولی امرالله شروع شد و از کشوری به کشور دیگر گسترش یافت. هر یک از این کشورها تعداد فزاینده و شتاب یافته‌ای از متقاضیان تسجیل را تجربه کردند و سپس، بعد از مدّتی، جریان مزبور متوقّف شد. قبل از توقّف جریان دخول افواج مقلّین، برخی از ممالک دارای هزاران، و برخی دهها هزار مصدّق و مسجّل جدید بودند. در هندوستان این رقم به صدها هزار نفر بالغ شد.
- بیت‌العدل اعظم در نقشه نُه‌ساله دعوت به تشکیل مؤسّسات آموزشی نمودند تا در مناطقی که رشد سریعی داشتند برخی از مصدّقین و مؤمنین جدید را تحت آموزش قرار دهند تا بتوانند معلّم و مبلغ شده به استمرار این جریان کمک کنند.
- دخول افواج مقلّین در ایالات متّحده در اواخر دهه ۱۹۶۰ و اوایل دهه ۱۹۷۰ شروع شد. در طیّ حدود سه سال جامعه بهائی از ۱۸۰۰۰ نفر به ۶۰'۰۰۰ نفر بالغ گردید. علیرغم تقاضا از بیت‌العدل اعظم برای مشورت، بهبود روشهای تبلیغ، و به پیش‌بردن امر دخول افواج مقلّین، این جریان متوقّف گردید.
- در طیّ نقشه شش ساله (۱۹۹۲-۱۹۸۶) ۱'۵۰۰'۰۰۰ نفر به امر مبارک اقبال کرده تسجیل شدند، که یک میلیون نفر آنها در دو سال اخیر بودند. در آن زمان، دارالتبلیغ بین‌المللی کشورهای مختلف را به کسب یک رشته تجربیات در رابطه با مؤسّسات آموزشی تشویق می‌کردند تا معلوم شود اتّساع دامنه منابع انسانی مورد نیاز برای تبلیغ و نیز تزئید معلومات مؤمنین دیگر به چه نحو صورت خواهد گرفت.
- در سال ۱۹۹۶، بعد از تقریباً چهل سال تجربه در زمینه توسعه و تحکیم شتاب یافته، بیت‌العدل اعظم هدایتی تفصیلی را در نقشه چهارساله که دارای فقط یک هدف، یعنی پیشبرد جریان دخول افواج مقلّین در تمام کشورها بود، عنایت فرمودند. مؤسّسات آموزشی که از عوامل محافل روحانی ملّی هستند، به عنوان وسیله عرضه برنامه‌های سیستماتیک رسمی جهت توسعه منابع انسانی فرا خوانده شدند؛ این نفوس تعلیم یافته به نحوی مؤثر به تبلیغ امرالله و استمرار جریان دخول افواج مقلّین خواهند پرداخت.

برخی از پیام‌های پیشین در خصوص رشد در مقیاس وسیع

۴ - در اثر انتصارات جلیله حاصله در اقبال عظیم نفوس، امر حضرت بهاءالله وارد مرحله جدیدی از توسعه و استقرار خود در سراسر عالم شده است. لهذا، ضروری است که جریان تبلیغ دسته‌جمعی نه تنها حفظ شود بلکه باید به آن سرعت داده شود. (پیام بیت‌العدل اعظم مندرج در صفحه ۳۰-۲۹ A Special Measure of Love)

۵- متوجه شدیم روشهای جدید تبلیغ که شما ابداع کرده‌اید تا توده‌های عظیم نفوس منتظر و مستعد را از امر مبارک آگاه سازید، تأثیری عظیم در تحقق اهداف شما داشته است. ما به جمیع احبای آمریکا فرداً فرداً، اعم از نفوسی که اخیراً تسجیل شده‌اند یا کسانی که از قبل در سلک مؤمنین به جمال قدم منسلک بوده‌اند، توصیه و تأکید می‌کنیم قیام نمایند و با توکل به حضرت بهاء‌الله و مجهز به آن قوه عظیمه متعالیه، مجهودات مساعی جمیله خویش را تداوم بخشند تا در عین تحکیم انتصاراتی که با بذل مجهودات عظیمه حاصل شده است، امر مبارک را به نفوس منتظر و مستعد ابلاغ کنند. روشهای جدید، هر قدر که نهایتاً مشهود و مبرهن گردد که موفقیت آمیز بوده‌اند، مسلماً آنها را با انتقادات و معضلاتی مواجه خواهد ساخت. اقبال نفوس کثیره مؤمنه به امر مبارک فی نفسه صلایی به احبای قدیم است که به صف نفوسی که در این میدان خدمت حضور دارند پیبوندند و با کمال میل آنها را از معلومات و تجارب خویش بهره‌مند سازند. از احبای آمریکا دعوت می‌شود نه تنها منزوی و درونگرا نشوند، بلکه به طریقی بی‌سابقه فرصتهای طلایی موجود را که به آنها عرضه شده است غنیمت شمرند، و در کمال تضرع و ابتهال به مشاوره پرداخته ابعاد مساعی خویش را وسعت بخشند. (پیام بیت‌العدل اعظم، ۱۹۷۲، مندرج در صفحه ۸۶-۸۵ Messages of the Universal House of Justice)

۶- ارقامی که هم‌اکنون در مرکز جهانی موجود است نشان می‌دهد که متجاوز از یک و نیم میلیون نفر در طی نقشه شش ساله به امر مبارک اقبال کرده‌اند. (پیام بیت‌العدل اعظم، مندرج در صفحه ۹۸-۹۷ A Wider Horizon)

۷- مؤسسه آموزشی فعالیتی است که اساساً هدف آن تربید معارف یاران است تا آنها را برای مشارکت فعال در کار تبلیغ آماده سازد. (پیام ۱۴ مه ۱۹۶۴ بیت‌العدل اعظم مندرج در صفحه ۱۹ Centers of Baha'i Learning)

رشد و نقشه چهارساله

۸- در رضوان ۱۹۹۶ (۱۵۳ بدیع) بهائیان عالم یک نقشه جهانی را شروع خواهند کرد که هدف آن توفیق در یک زمینه است، یعنی پیشرفت بارز در جریان دخول افواج مقبلین ... به هزاران هزار نفر از نفوس باید مساعدت نمود تا نیروی حیاتی ایمان خویش را با استمرار در تبلیغ امرالله و حمایت از نقشه‌های تشکیلات خود و مساعی و مجهودات جوامع خویش به منصه ظهور برسانند. (پیام ۲۶ دسامبر ۱۹۹۵ بیت‌العدل اعظم)

۹- در طی نقشه نه ساله، بیت‌العدل اعظم از محافل روحانی ملی در کشورهای بی‌شماری که توسعه در مقیاس وسیع صورت می‌گرفت دعوت نمودند که به تأسیس مؤسسات آموزشی اقدام کنند تا نیاز به تربید معارف هزاران نفر نفوسی که به امر مبارک اقبال می‌کنند تأمین گردد. در آن زمان، تأکید بر تحصیل تسهیلات مادی بود تا گروه‌های متتابع نفوسی جدیداً تسجیل به حضور در دوره‌های تربید معارف منعقد در آن مؤسسات دعوت کردند. در طول سالها، همراه با این مؤسسات، و غالباً مستقل از آنها، تعدادی از دوره‌ها، که با عباراتی چون مؤسسات آموزشی پایان هفته، مؤسسات پنج‌روزه، مؤسسات نه‌روزه به آنها اشاره می‌شد، برای کمک به احبای

جهت درک حقایق اساسی امر مبارک و قیام به خدمت به آن، ایجاد گردید. این مساعی به نحوی بارز به غنای حیات روحانی یاران مساعدت نمود و بلا تردید در آینده نیز تداوم خواهد یافت.

بارشد تعداد مسجّلین، آشکار شده است که چنین دوره‌های آموزشی گاه گاهی و فعالیت‌های غیررسمی حیات جامعه، اگرچه اهمیت دارد، اما به عنوان یک وسیله توسعه منابع انسانی کافی نیست، زیرا احباء هر قدر که مؤمن و معتقد باشند، هر قدر مشتاق اینار و فداکاری باشند، نمی‌توانند به نیازهای صدها جامعه محلی نوپا را پاسخگو باشند، چه رسد به نیازهای هزاران جامعه جدیدالتأسیس. توجه سیستماتیک باید به تشکیلات بهائی برای تعلیم تعداد عمده‌ای از احباء و مساعدت به آنها برای خدمت به امر الهی، در حد استعدادهای موهوبه الهی و ظرفیت مکنون آنها، معطوف گردد.

توسعه منابع انسانی در مقیاسی وسیع مستلزم آن است که به تأسیس مؤسسات توجّهی جدید معطوف گردد. (پیام ۲۶ دسامبر ۱۹۹۶ خطاب به مشاورین مندرج در The Four Year Plan، بند ۱۳-۱ و ۱۴-۱)

ج - خصوصیات مؤسسات

۱- ماهیت

- یک مؤسسه آموزشی نیازمند یک الگوی انعطاف‌پذیر متناسب با منطقه است.
- یک برنامه آموزش از راه دور باید برای صدها، و بعد هزاران نفر از احباء تدارک دیده شود.

● یک برنامه آموزشی رسمی سیستماتیک، مبتنی بر کلام الهی است که هدفش تعلیم مبلّغین و معلّمین مؤثر و کارآمد است که دخول افواج مقبلین را استمرار خواهند بخشید. حتی اگر منابع جدید انسانی توسط مؤسسات آموزشی در طی برنامه‌های آنها مورد استفاده قرار نگرفته باشند، آموزش ادامه می‌یابد.

● مؤسسه آموزشی یک مرکز یادگیری است، نه صرفاً محلی که دوره‌هایی را ارائه نماید، بلکه نهادی است که در خصوص نحوه استمرار بخشیده به دخول افواج مقبلین در منطقه فعالانه به آموزش اشتغال می‌ورزد.

● دوره‌های مؤسسه می‌تواند در خدمت بهائیان و غیربهائیان باشد. این امر به خصوص در مناطقی که تعداد اندکی احبّای قدیمی حضور دارند بسیار حائز اهمیت است، زیرا در این نقاط مؤسسه می‌تواند نفوس قدیمی را تعلیم دهد تا مبلّغین بهتری شوند و در عین حال دوره‌هایی برای متحرّیان داشته باشد.

ماهیت مؤسسات آموزشی

۱۰ - مؤسسات آموزشی را باید مراکز یادگیری محسوب نمود... (پیام ۲۶ دسامبر ۱۹۹۵)

۱۱ - چون اصطلاح "مؤسسه" موارد استعمال متعددی در جامعه بهائی پیدا کرده لازم است در این مورد توضیحی داده شود... آنچه در حال حاضر اجرای آن از یاران الهی در سراسر جهان تقاضا می‌شود آن است که خود و منابع مالی و استعدادات و اوقات خویش را برای به وجود آوردن شبکه‌ای از مؤسسات آموزشی در

سطحی که تا به حال سابقه نداشته است متعهد نمایند. این مراکز تعلیماتی معارف امری دارای هدفی بسیار عملی هستند، یعنی تربیت تعداد کثیری از احبّاء برای تسهیل و توسعه جریان دخول افواج مقبلین در امر الهی به مدد کارآیی و محبّت. (پیام رضوان ۱۹۹۶ [۱۵۳ بدیع]، ص ۹)

۱۲ - اراده و عزم جزم که برای استمرار توسعه و تحکیم در مقیاسی وسیع مورد نیاز است از طریق برنامه مداوم و گسترده مؤسسه آموزشی می تواند ایجاد شود. هدف این برنامه تأمین امکان دسترسی گروه‌ها دائم التزاید مؤمنین به کلام خلاق الهی، و به این ترتیب تقویت استعداد های روحانی آنها برای انتشار نور امرالله و توسعه هر چه بیشتر مؤسسات آن است. (پیام رضوان ۱۹۹۶ خطاب به احبّای آسیای غربی و مرکزی)

۱۳ - اولین کار عظیم شما بذل مساعی در مساعدت به صدها و بعد هزاران نفر از مؤمنین در هائیتی برای ورود به برنامه مؤسسه و مطالعه در سلسله دوره‌های واضح و مشخص است. بدیهی است، شما نمی توانید همه آنها را به یک مکان مرکزی دعوت کنید. البته، تأسیس یک یا چند شعبه مؤسسه ملی میسر است. معهدا، هر طرحی برای افزایش چشمگیر تعداد محصلین که نیازمند تأسیس تعداد کثیری از این مراکز باشد، که هر یک از آنها تسهیلات و ساختار اداری جداگانه‌ای داشته باشند، به نحوی بازدارنده مستلزم مخارج سنگین خواهد بود. (پیام صادره از قبل بیت العدل اعظم به تاریخ ۱۹ ژانویه ۱۹۹۸)

۱۴ - تأسیس مؤسسات آموزشی در نقاط مختلف در نقشه چهارساله مورد تأکید قرار گرفته است زیرا روشهای فعلی، اگرچه ارزشمند است، اما فی نفسه برای جوابگویی به معضلات این مرحله جدید در رشد امر مبارک کافی نیست. خصوصیت و ساختار مؤسسات آموزشی باید با شرایط هر کشور و منطقه منطبق گردد؛ بدیهی است شکل آنها در اروضا با شکل مؤسسات آموزشی در نقاط روستایی هندوستان یکسان نخواهد بود. معهدا، وظایف اساسی آنها یکسان خواهد بود. (پیام رضوان ۱۵۳ بدیع خطاب به اروپا)

۱۵ - بالاخص توجه به این نکته مایه دلگرمی و سرور شد که آن هیأت با نگرشی صادقانه و صریح به ایفای وظایف خود مبادرت می نماید و کاملاً به نیاز برای اخذ تصمیماتی در خصوص محتوا و روشهای برنامه مؤسسه، اجرای آنها، منعکس کردن نتایج، و اعمال اصلاحات در پرتو تجربیات حاصله آگاه است. با چنین رهیافتی، آن مؤسسه تدریجاً به افزایش ظرفیت خود برای گسترش منابع انسانی جامعه بلغارستان توفیق خواهد یافت.

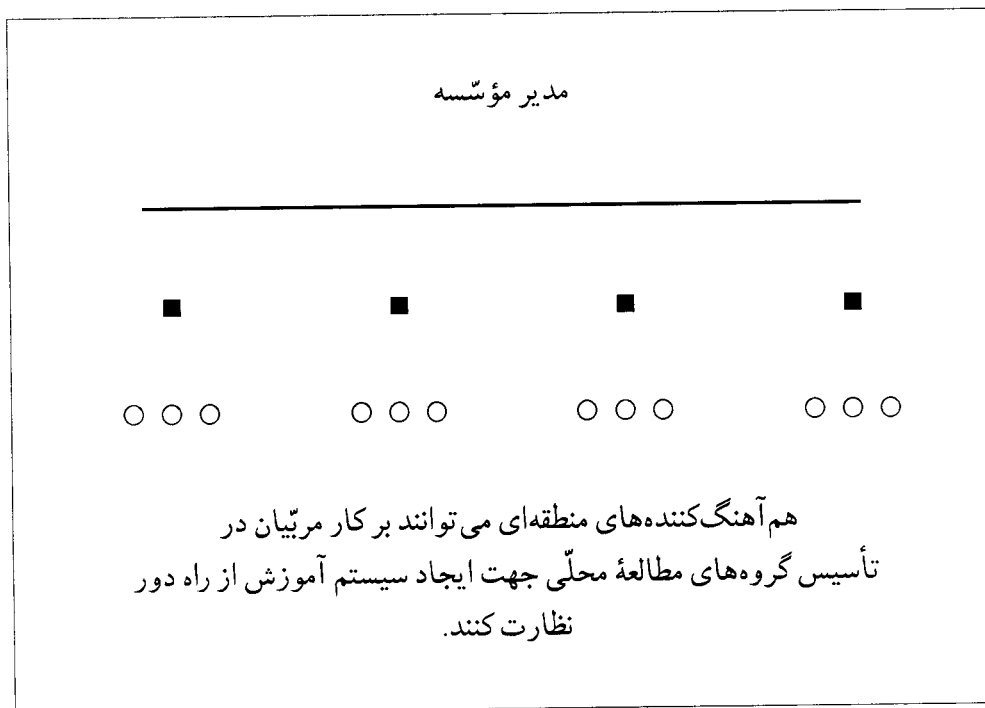
از آنجا که جامعه شما نسبتاً کوچک است، هیأت ممکن است مایل باشد، با تداوم در کسب تجربیات، طرح برخی دوره‌هایی را مد نظر قرار دهد که به روی بهائیان و غیربهائیان به طور یکسان مفتوح باشد. علاوه بر جذب نفوس متفکر به امر مبارک، چنین دوره‌هایی می‌توانند وسایلی جهت تأیید و تحکیم آنها در امر الهی و تزاید تعداد پیروان وفادار حضرت بهاءالله در آن کشور باشند. (مکتوب مورخ ۸ مه ۱۹۹۷ محرره از قبل بیت العدل اعظم مندرج در صفة ۲۳ Training Institutes)

۱۶ - ... حتی اگر این ظرفیت این هیأت‌های اداری هنوز آنقدر توسعه نیافته باشد که از استعداد های مکنون

نفوس تعلیم یافته بهره برداری کند، برنامه های مؤسسه باید به طور منظم اجرا گردد ... گذشته از آن، تقویت مؤسسات در منطقه، مانند سایر موارد، به حامیان متبحر و موقن امرالله بستگی دارد. (پیام بیت العدل اعظم، مندرج در ماده ۱۸-۱ The Four Year Plan)

۲- ساختار آموزش از راه دور

- ایجاد یک ساختار مؤثر برای ارائه دوره ها بخش عمده این اقدام عظیم است.
- دوره ها نه تنها باید در نقاط متمرکز، بلکه در سایر نقاط محلی نیز، عرضه گردند. از گروه های مطالعه می توان برای رساندن دوره های مؤسسه به روستاها و جوامع محلی استفاده کرد و به این ترتیب امکان دسترسی به دوره های مؤسسه را برای هزاران نفر فراهم نمود.
- مقصود عبارت از بخشی از احباء (نه همه آنها) است که بعداً به تزئید معلومات دیگران پردازند.
- هدف عبارت از اجرای برنامه، با اجتناب از برنامه ریزی دقیق و ایجاد دوره های بسیار است. یک رشته اصلی از دوره های مؤثر را باید تأسیس نمود و به تعداد قابل توجهی از احباء ارائه نمود تا ساختار آموزش از راه دور برنامه به نحوی محکم و استوار تأسیس و تثبیت گردد.

تأسیس یک ساختار آموزش از راه دور

۱۷- مؤسسه آموزشی، به عنوان عامل و نماینده محفل روحانی ملی، باید موظف به توسعه منابع انسانی در تمام یا بخشی از کشور باشد. شرایط و مقتضیات توسعه و تحکیم در کشور یا ناحیه، میزان پیچیدگی و ترکیب

معطوف تضمین این قضیه نماید که مؤسسه با ارائه دروس دامنۀ وسیعی از مقتضیات آموزشی را تحت پوشش قرار خواهد داد، اوقات زیادی از دست خواهد رفت. آنچه که در این مرحله ضروری است تربیت تعداد معتناهی راهنمای نحوه اجرای اولین دروس معدود می‌باشد، به طوری که آنها بتوانند این دروس را در قرا و بلاد در سراسر کشور ارائه کنند، و به این ترتیب صدها و نهایتاً هزاران نفر وارد برنامه مؤسسه گردند. چنین وظیفه‌ای فی نفسه و بنفسه شاق و دشوار است و مستلزم توجه و تمرکز شدید بر نقش مؤسسه می‌باشد. (Training Institutes)، ص ۲۰-۱۹ و استخراج از مکتوب مورخ اول ژوئن ۱۹۹۷ محرره از قبل بیت العدل اعظم)

۳- توالی دروس دوره‌ها

- یک مؤسسه با نوشتن مطالب ایجاد نمی‌شود، بلکه با ارائه مؤثر دروس پدید می‌آید.
- یک سلسله دوره‌ها ایجاد می‌شود تا مطالب مهم‌تر را اول تعلیم دهد. شما مجبور نیستید همه چیز را یکمرتبه تعلیم دهید، بلکه باید در محصل ایجاد ظرفیت نماید تا در طول زمان بتواند نگرش‌ها و مهارت‌های درک پیچیده‌تری کسب نماید. ایجاد یک سلسله آموزشی مؤثر کار چندان آسانی نیست.
- عرضه سلسله دروس مانند ایجاد هر می از منابع انسانی است. شما باید مستمراً، با احبای قدیم و جدید (حتی متحرّیان حقیقت) بر قاعده هرم بیفزایید. بعداً افراد را، به سرعت و میزانی که خود آنها مایل باشند، به سطوح بالاتر ارتقاء می‌دهید.
- درس‌های مؤسسه روحی یک دستورالعمل یا فرمولی نیست که طی یک روش دقیق اجرا گردد. شخص در کشورهای خارج از کلمبیا "دارای یک مؤسسه روحی" نیست. دوره‌های مؤسسه روحی نمونه‌ای از سلسله منسجمی از دروس را عرضه می‌کند که قابلیت‌های اساسی جهت خدمت به امر مبارک را ایجاد می‌کند. برای استمرار جریان دخول افواج مقبلین به دروسی به مراتب بیشتر از این تعداد معدود نیاز است. اما این یک نمونه از دروس است که از کلمه خلاقه الهیه و روشهای مبتنی بر مشارکت افراد استفاده می‌کند و در ایجاد تحوّل و تغییر در محصل مؤثر و کارآمد است. سایر مؤسسات در دروس خود از کتاب‌های درسی مؤسسه روحی به همان طریقی استفاده می‌کنند که یک دانشگاه از کتب درسی تألیف شده توسط اساتید سایر دانشگاهها بهره می‌برد.
- سلسله دروس را می‌توان با تنه یک درخت مقایسه کرد. در ابتدا، فقط تعداد معدودی وجود دارد. تدریجاً تعداد دروس رشد می‌کند، و "شاخه‌ها" یعنی یک سلسله دروس دیگر که بعد از حصول پیش شرطهای معین عرضه می‌گردد، برای آموزش تخصصی ظهور و بروز می‌یابد. این شاخه‌ها می‌تواند شامل دوره‌های آموزش تخصصی فعّالان وحدت نژادی باشد، مانند دوره‌هایی که برای تعلیم مسیحیان یا سایر جماعات قابل شناسایی وجود دارد. لذا، فی‌المثل به یک سلسله دروس اصلی روحی می‌توان شاخه‌ها و دروسی در سطوح بالاتر را از برنامه اصلی آموزشی یا سایر منابع افزود.

● یا کتابهای روحی یا سه سلسله برنامه‌های آموزشی اصلی می‌تواند مظهر هسته اصلی یا "تنه" مؤسسه باشد. برخی از مؤسسات ممکن است حتی دوره‌های دیگری را به عنوان تنه داشته باشند. دوره‌های اضافه از منابع مختلف به این تنه تدریجاً اضافه می‌شود. یک مؤسسه واحد می‌تواند برنامه آموزشی اصلی خود و نیز دوره‌های روحی را به عنوان تنه عرضه کند و برای احبّاء این امکان را فراهم آورد که سلسله دوره‌های اساسی را که ترجیح می‌دهند انتخاب کنند. به این ترتیب، بدیهی است ابداً نیازی به رقابت بین برنامه‌ها و دوره‌های مختلف وجود ندارد.

ایجاد سلسله‌ای از دوره‌ها

۲۱- "بارشد تعداد نفوس مسجّل، آشکار شده است که چنین دوره‌های متناوب آموزشی و فعالیت‌های غیر رسمی حیات جامعه، اگرچه اهمیت دارد، اما به عنوان وسیله‌ای جهت توسعه نیروی انسانی کافی نیست، زیرا فقط منتج به گروه نسبتاً کوچکی از حامیان فعال امرالله شده است." (بیت العدل اعظم، The Four Year، بند ۱/۱۳، ۱/۱۴)

۲۲- "در بسیاری از مناطق، ایجاد مؤسسات به صورت ساختارهای سازمان یافته مختص آموزش سیستماتیک ضرورت یافته است. هدف از چنین آموزشی بهره‌مندی گروه‌های دائم‌التزاید احبّاء از بینش‌های روحانی، دانش، و مهارت‌های لازم جهت ایفای وظائف بسیار در فرایند شتاب یافته توسعه و تحکیم، شامل تبلیغ و تزیید معارف تعداد عظیمی از نفوس، اعم از بزرگسالان، جوانان و اطفال، می‌باشد. این هدف را به بهترین وجه می‌توان از طریق برنامه‌های رسمی و کاملاً سازمان یافته متشکل از دوره‌هایی که به نحوی صحیح برنامه‌های آموزشی را اجرا می‌کنند، حاصل نمود...

مؤسسه باید در توسعه برنامه‌هایش، از استعدادهای تعداد فزاینده‌ای از احبّاء بهره‌برداری نماید و باید از ارتباطهای سازمانی خود نیز برای دسترسی به منابع جهانی استفاده کند. یک مؤسسه جدیدالتأسیس غالباً از مطالبی که توسط مؤسسات سایر نقاط عالم تهیه شده است استفاده می‌کند. تدریجاً، نفوسی که به طراحی و ارائه دوره‌ها می‌پردازند خواهند آموخت چگونه این مطالب را می‌توان تکمیل کرد تا به نحوی بهتر با نیازهای خاص تطابق یابند و در خواهند یافت که چه دوره‌های جدیدی باید ایجاد گردد. در این صورت، برنامه آموزشی مؤسسه در هر زمانی، می‌تواند از ترکیبی از مطالب تهیه شده در محلّ و مطالبی که مفید بودن آنها در نقاط دیگر به اثبات رسیده است، استفاده مطلوب را بنماید. با شکوفاشدن مؤسسات، تنوع گسترده‌ای از برنامه‌های آموزشی برای رفع نیازهای آموزشی ایجاد خواهد شد. امیدوار چنانیم که با مساعدت دارالتبلیغ بین‌المللی، شما بتوانید هر از گاهی به ارزیابی مطالب موجود پردازید و به مؤسسات در جوامعی که قائم به خدمتشان هستید کمک کنید تا به انتخاب مناسب‌ترین برنامه‌هایی که متناسب با نیازهای آنان است توفیق یابند." (پیام بیت العدل اعظم خطاب به مشاورین مورخ ۲۶ دسامبر ۱۹۹۶)

۲۳- "...آماده کردن دروس در زمره مجهوداتی است که برای آن مؤسسه جدیدالتأسیس ملّی ضرورت دارد. این معضل عظیم ابتدا با استفاده مؤسسه از مطالب موجود در سایر جوامع ملّی و بعد تدریجاً با تهیه مطالب

توسط خود مؤسسه حل خواهد شد... انتظار می‌رود که ظرفیت مؤسسه شما برای ارائه طیف وسیعی از دوره‌های آموزشی به طور همزمان در طول سالها ترزاید یابد. لازم است با نفوسی که با مؤسسه مرتبط هستند مشورت شود، مطابق تصمیماتشان عمل گردد، از تجاربشان استفاده شود، و مجهز به دانش جدیدی که کسب می‌کنند حرکت رو به جلو آغاز گردد و ادامه یابد." (مکتوب مورخ ۱۷ نوامبر ۱۹۹۴ محرره از قبل بیت‌العدل اعظم)

۲۴ - "... توسعه منابع انسانی در هندوستان را می‌توان به ساختن یک هرم دائم‌الاتساع تشبیه کرد که قاعده آن باید مستمراً توسعه یابد. تعداد فزاینده‌ای از احباء باید بسیج شوند تا وارد دوره‌های ابتدایی گردند، و در این صورت به درصد نسبتاً قابل ملاحظه‌ای از آنها مساعدت می‌شود که به دوره‌های بالاتر و بالاتر ارتقاء یابند، و به این وسیله قابلیت‌های مورد نیاز برای خدمت را کسب کنند." (مکتوب محرره از قبل بیت‌العدل اعظم مورخ ۲۴ دسامبر ۱۹۹۷، Training Institutes، ص ۳۲)

۲۵ - "با حصول تجربه در سراسر جهان، بالاتر دید سلسله دوره‌های مختلفی در پاسخ به مقتضیات و نیازهای بخش‌های مختلف جامعه ایجاد خواهد شد. احدی نباید پیچیدگی وظیفه تعریف هر سلسله از دوره‌ها و تهیه و تنظیم مطالب مربوط به آن را سهل پندارد. برای حصول توفیق در تربیت و تعلیم منابع انسانی مورد نیاز، آنها باید متمسک به منطق باشند. با توجه به هدایات مندرج در آثار مبارکه، صرفاً تهیه فهرستی از سرفصل‌هایی که احباء باید مطالعه کنند، چندان مشکل نیست. نظم و ترتیب عرضه این سرفصل‌ها، ارتباط متقابل آنها با کسب مهارت‌ها جهت ایفای خدمات، و نحوه مطالعه آنها که باید با پرورش کمالات باطنی همراه باشد از جمله مواضع تربیتی است که باید به بهترین وجه از طریق تجارب سیستماتیک تربیتی کشف گردد. فی‌المثل، درک اصول حاکم بر تأسیس و فعالیت محفل روحانی محلی برای هر فرد بهائی از اهمیت بسزایی برخوردار است. معهدا، باید پرسید که، یک دوره آموزشی در این خصوص، وقتی به احبائی عرضه می‌شود که معرفت آنها نسبت به امر مبارک بسیار محدود است و حقایق روحانی را که هویت بهائی را شکل می‌بخشد هنوز مورد مطالعه قرار نداده‌اند، آیا می‌تواند مؤثر و کارآمد باشد یا خیر. توجه به این نکته ضروری است که عملاً، وقتی مؤسسات اصول تربیتی مربوطه را مد نظر قرار نمی‌دهند، نمی‌توانند علاقه و رغبت محصلین را حفظ نمایند، و لذا سطح حضور در کلاسها تنزل می‌یابد..." (Training Institutes صفحه ۲۶)

۴- آموزش در مقابل تزئین معارف

● در حالی که تزئین معارف موجب انتقال دانش امری می‌گردد، آموزش شامل دانش، مهارت‌ها و نگرش‌ها نسبت به یک وظیفه معین است، که در این مورد، استمرار جریان دخول افواج مقبلین می‌باشد. بنابراین، برخی از مواضع بسیار مهم تزئین معارف مشمول فعالیت مؤسسه آموزشی نمی‌شود زیرا مستقیماً به وظیفه مزبور مربوط نیستند، یا بیش از حد پیچیده‌اند، و یا هنوز زمان ارائه و بیان این مطالب فرا نرسیده است. چنین مواضعی را می‌توان در دوره‌های تزئین معلومات، مدارس تابستانه، یا سایر برنامه‌های آموزشی خارج از دوره‌های مؤسسه در برنامه‌هایی که توسط محافل یا لجنات عرضه می‌گردد، تحت پوشش قرار داد.

● اجرای دوره‌ای در خصوص اسلام در یک مدرسهٔ تابستانه را با یک دورهٔ رسمی آموزشی یک مؤسسه که برای تربیت یک مبلغ کارآمد و قابل طراحی شده است مورد مقایسه قرار دهید.

وجه تمایز بین آموزش و تزئید معارف

۲۶ - "هدف از چنین آموزشی اختصاص گروه‌های دائم‌التزاید احباء به بینش‌های روحانی، دانش، و مهارت‌های لازم جهت ایفای وظائف بسیار در فرایند شتاب‌یافتهٔ توسعه و تحکیم، شامل تبلیغ و تزئید معارف تعداد عظیمی از نفوس، اعم از بزرگسالان، جوانان و اطفال، می‌باشد." (دستخط ۲۶ دسامبر ۱۹۹۶ بیت‌العدل اعظم خطاب به مشاورین)

۲۷ - "به طور کلی منابع یک جامعهٔ ملی، یا حدّ اقلّ یک منطقهٔ نسبتاً بزرگ، باید صرف ایجاد برنامه‌هایی گردد که کاملاً سازمان‌یافته باشد و به طور رسمی به مورد اجرا در آید. اگرچه احتمال دارد که با رشد جوامع محلی، جامعه‌هایی به اندازهٔ کافی بزرگ پدید آیند که دارای مؤسسات مستقلّ مربوط به خود باشند، اما در این زمان، چنین مؤسسه‌ای، همانطور که خود متوجه شده‌اید، در معرض این مخاطره قرار دارند که به کلاسهای تزئید معارف تبدیل شوند. البته کلاسهای تزئید معارف از اهمیتی حیاتی برخوردارند و از جمله فعالیت‌هایی است که تمام جوامع محلی باید داشته باشند.

لکن، این بدان معنی نیست که دوره‌های یک مؤسسهٔ ملی یا منطقه‌ای در سطح محلی عرضه نخواهد شد. در واقع، درصد قابل ملاحظه‌ای از مؤسسات ملی و منطقه‌ای که در سراسر جهان ایجاد می‌شوند برنامه‌های خود را به طریقی سازماندهی می‌کنند که بسیاری از دوره‌های آموزشی آنها در جوامع محلی توسط احبائی که به عنوان مربی یا راهنما تعلیم دیده‌اند، اجرا می‌گردد." (مکتوب مورخ ۵ فوریه ۱۹۹۷ محرره از قبل بیت‌العدل اعظم)

۲۸ - "بیت‌العدل اعظم از وقوف بر اهداف شما در ارتباط با تبلیغ بسیار مسرور و دلگرم شدند و امیدوارند شما به اقداماتی که می‌توان بلافاصله جهت افزایش مداوم تعداد مسجّلین انجام داد توجه خاصّ مبذول دارید. در این رابطه، این نکته بسیار حائز اهمیت است که یاران تشویق شوند با عزم جزم و شهامتی به مراتب ازید از قبل قیام به تبلیغ امرالله نمایند، و در این مجهودات مبذوله، توسعهٔ مداوم مؤسسهٔ آموزشی ملی شما ابزاری مفید خواهد بود. در این مرحله از رشد جامعهٔ شما، مؤسسه باید به عنوان اولین وظیفه‌اش ارائهٔ دوره‌هایی را مد نظر قرار دهد که هدف آن تجهیز احباء به دانش، بینش‌های روحانی و مهارت‌های لازم نه تنها برای تبلیغ امرالله، بلکه برای هدایت نفوس جدید به ظهور حضرت بهاءالله باشد." (مکتوب مورخ ۲۹ ژوئیه ۱۹۹۷ محرره از قبل بیت‌العدل اعظم)

۲۹ - "این دوره‌ها به نحوی قویم پذیرش هویت بهائی در نفوسی را که شرکت می‌کنند پرورش می‌دهند، یعنی ظرفیت و استعداد نگرش به عالم و شرایط آن از نقطه نظر تعالیم مبارک نه از دیدگاه ملّیت فرد یا سابقهٔ غیربهائی او. این دوره‌ها به ایجاد محبت عمیق حضرت بهاءالله در هر شرکت‌کننده، درک عمیق او از تعالیم اساسیهٔ آن حضرت و آگاهی از اهمّیت توسعهٔ حیات روحانی هر فرد با زیارت دعا و مناجات، تفکر و تعمق، و استغراق در آثار مبارکه، مساعدت خواهند کرد. همچنین شامل مواضع عملی مانند نحوهٔ تبلیغ امرالله خواهند شد، زیرا

بسیاری از نفوس هستند که به علت عدم اعتماد به توانائی‌های خود برای انجام دادن چنین کاری، در ابلاغ پیام الهی تأمل و درنگ می‌کنند. تحوُّلی که در اثر چنین تزیاید معارف امری حاصل می‌شود مطمئناً قلوب آحاد احبّاء را با شعله اشتیاق برای ابلاغ امر مبارک به سایر نفوس مشتعل خواهد ساخت، و این بذر جمیع موقّیت‌ها در امر تبلیغ است. نفوسی که در مؤسّسات آموزشی حضور یافته‌اند قادر خواهند بود به سایر احبّاء، اعم از قدیم و جدید، مساعدت کنند تا استعداد مکنون خود برای تبلیغ را تزیاید بخشند، و به این ترتیب به میزان زیادی منابع انسانی امر مبارک را، که در آن جمیع احبّاء مبلغ امر الهی هستند، افزایش دهند." (بیت العدل اعظم، Four Year Plan، بند ۸-۵)

۳۰- "در حالی که جمیع شرکت‌کنندگان در این دوره‌ها طبیعاً به میدان تبلیغ هدایت خواهند شد، تعدادی کافی باید به کسب توانائی‌ها جهت مساعدت برای توسعه جوامع محلی پردازند. در ناحیه‌ای از عالم که روستاها جزء مهم و عمده‌ای از هر ملت را تشکیل می‌دهند، برای تأسیس و تثبیت الگوهای حیات جامعه بهائی بر مبنایی محکم و استوار در این روستاها، یک تلاش مشترک و هم‌آهنگ باید معمول گردد. حصول آن تنها از طریق استقامت، ثبات و استمرار در کار با جوامع محلی میسر است. باید به یاران در هر محلی مساعدت شود تا مجهودات لازم برای پیشرفت و نیز توسعه جامعه را به عهده بگیرند." (بیت العدل اعظم، Four Year Plan، بند ۱۰-۱)

۲- مؤسّسات آموزشی و دخول افواج مقبلین

د- مؤسّسات و استمرار جریان دخول افواج مقبلین

- اکنون بررسی خواهیم کرد که چگونه تأسیس مؤسّسات آموزشی می‌تواند در استمرار جریان دخول افواج مقبلین تأثیر و فیر داشته باشد.
- ناحیه‌ای را در نظر بگیرید که در اثر یک طرح تبلیغی پنجهزار نفر در ظل امر مبارک وارد می‌شوند. بلافاصله مساعی لازمه برای وارد ساختن ۷۵۰-۵۰۰ نفر از مؤمنین جدید به دوره‌های مؤسسه از طریق گروه‌های مطالعه مبذول می‌گردد. با پیشرفت افراد در سلسله دوره‌های متوالی، هر می از منابع انسانی پدید می‌آید: افراد به کسب معلومات، مهارتها و بینش‌های روحانی می‌پردازند تا آنها در تزیید معلومات خود و متحوّل ساختن خویش؛ در تزیید معلومات و معارف ۴۵۰۰-۴۲۵۰ نفر باقیمانده از افراد تازه تصدیق؛ در تدریس در کلاسهای اطفال؛ در تبلیغ امرالله با مهارت بیشتر (صرف نظر از میزان معلومات یا این که آیا آموزش دیده‌اند یا خیر، همه مبلغ هستند)؛ و در مربّی شدن برای دوره‌های مؤسسه به نحو فزاینده‌ای نقش مؤثرتری به عهده بگیرند. به این ترتیب، این منابع جدید انسانی به تزیید معلومات دیگران، ساختن جوامع، تبلیغ ۵۰۰۰ نفر دیگر، و اقدام برای عرضه دوره‌های مؤسسه برای تعلیم درصدی از نفوسی که تبلیغ می‌کنند خواهند پرداخت. به این ترتیب دخول افواج مقبلین، وقتی که شروع شد، می‌تواند استمرار یابد.
- ناحیه دیگری را در نظر بگیرید که توسعه در آنجا جریانی بس دشوار است، و تعداد

معدودی احبّای صاحب معلومات و اندکی جوامع فعّال دارد. در اینجا مؤسسه بر پدید آوردن مهارت‌های تبلیغی در احبّای تازه تصدیق و ایجاد دوره‌هایی که برای غیربھائیان جذّاب باشد، تمرکز می‌کند. به علّت تجربه محدود در تبلیغ مؤثر در منطقه، در ابتدا مطالب لازم از خارج از منطقه اقتباس می‌شود، امّا مطالب لازم برای تعلیم مبلّغ و دوره‌هایی برای متحرّیان به مرور زمان بهبود یافته مؤثرتر و کارآمدتر می‌شوند، و به نحو فزاینده‌ای نفوس مختلف جذب امر مبارک می‌گردند و اقبال می‌نمایند. دوره‌های اضافی آموزشی به ایجاد الگوهای سالم از حیات جامعه بهائی می‌پردازند تا مؤمنین جدید در جوامعی مورد استقبال قرار گیرند، که به نیازهای اجتماعی، روحانی، آموزشی، اداری، خدماتی، تبلیغی و تزئید معلوماتی اعضا خود می‌پردازند. چنین جامعه‌ای سرمشق و الگوی امید برای جامعه می‌گردد و هسته‌ای می‌شود که در اطراف آن، جریان دخول افواج مقبلین می‌توان پیشرفت نماید.

مؤسّسات آموزشی و استمرار دخول افواج مقبلین

۳۱- "... اگر بخواهید منویات شما برای امر مبارک در گویان در طیّ نقشه چهارساله تحقق یابد، باید، با مشورت با مشاورین، به آنچه که برای جامعه شما به معنای ترقّی و تقدّم بارز در جریان دخول افواج مقبلین است، توجه بیشتر مبذول دارید. این نکته قابل درک است که شما ممکن است مایل نباشید الگویی را که بدان وسیله در گذشته ایّام به توسعه در مقیاس وسیع دست یافتید، مجدّداً به کار ببرید. مع کلّ ذلك، دخول افواج مقبلین در آتیه ایّام در کشور شما به هر شکلی که در آید، بدیهی است که توسعه ظرفیت شما برای تعلیم درصد معینی از احبّاء برای خدمت به امرالله از امور واجبی است که اجتناب ناپذیر است. مسلماً، با توجه به این که تنها بخش کوچکی از حدود ۵۶۰۰۰ بهائی در گویان را می‌توان حامیان فعّال امر مبارک تلقّی کرد، نفس اقدام به آموزش چند هزار نفر از احبّاء، و به این ترتیب افزایش تعداد نفوسی که از هویت نیرومند بهائی و تعهد به تبلیغ امر مبارک برخوردارند، فی نفسه مورت ترقّی و تقدّم در جریان دخول افواج مقبلین خواهد شد." (از قبل بیت العدل اعظم، ۶ ژوئیه ۱۹۹۷)

۳۲- "آمال ما، اهداف ما، امکانات ما برای تقدّم و پیشرفت، جملگی در اثر متمرکز ساختن مساعی در اجرای هدف اصلی نقشه الهی در مرحله کنونی تحقق خواهد یافت به شرط آن که بنحوی اقدام شود که در جریان دخول افواج مقبلین پیشرفت قابل ملاحظه‌ای نصیب گردد. این مقصود از طریق کوشش مبرم که با حوصله و شکیبائی معمول شود حاصل می‌گردد. امکان موفقیت در ورود افواج مقبلین در دسترس جامعه است. اطمینان راسخ، توسّل به دعا و مناجات، اشتیاق جان و دل و تأییدات الهی از جمله ضروریات پیشرفت در هر فعالیت و مشروع امری است. ولکن برای موفقیت در دخول افواج مقبلین بکار بستن روش واقع‌بینانه و اقدامات منظم حائز اهمیت حیاتی است. طُرُق میان‌بری وجود ندارد. مساعی منظم ضامن ثبات و استمرار اقداماتی است که بر اساس نقشه‌هایی که به دقت طرح شده باشد انجام می‌گیرد. بطور کلی این شرط ضروری یعنی اجرای برنامه منظم در مورد جمیع خدمات امری صدق می‌کند، چه خدمات تبلیغی باشد چه خدمات و اقدامات اداری، چه کوششهای فردی باشد چه مساعی جمعی. اقداماتی که به طیب خاطر و به ابتکار شخصی انجام می‌گیرد هرچند مجاز و مطلوب است امّا لازمه‌اش بکار بستن هشیاری، روش صحیح، کارآیی، ثبات، توازن و هماهنگی است.

ضرورت اقدام ایجاب می‌کند که در انجام وظایف و امور اداری نظم و ترتیب علمی (سیستماتیک) مراعات گردد.

به منظور تضمین تکامل منظم جامعه از جمله وظایف مؤسسات بهائی آنست که رویه و ترتیب خاصی برای پرورش نیروی انسانی اتخاذ نمایند تا افراد احباء، از قدیم و جدید، بتوانند معلومات و توانایی لازم را برای توسعه و تحکیم مداوم جامعه کسب کنند. برای این منظور تأسیس مؤسسات آموزشی ضروری است، زیرا این مؤسسات مراکزی هستند که بوسیله آنها تعداد کثیری از افراد می‌توانند توانائی تبلیغ امر و اداره امور امری را کسب و یا تکمیل نمایند. وجود این مؤسسات مؤید اهمیت معارف امری و منشأ نیرو و توانائی برای تقویت حیات جامعه بهائی و حیات بهائی افرادی است که جامعه را تشکیل می‌دهند.

بنا بر اطلاعات واصله گردیده، در هر جا که بکار بستن رویه منظم درک و بکار بسته شده نقشه چهارساله پیشرفت داشته است. اطلاعات مزبور همچنین حاکی از آن است که مؤسسات امری در جوامع فوق‌الذکر در بذل کوششهای گروهی در سطوح ملی و منطقه‌ای و محلی به این نکته توجه داشته و آن را به کار بسته‌اند و لکن افراد احباء که موفقیت نهائی مآلاً منوط و مربوط به اقدامات آنان است به میزان کافی این رویه را درک نکرده‌اند. به این سبب باید برای موفقیت در اقدامات فردی در تبلیغ امرالله و سایر خدمات امری اهمیت این شرط ضروری را به یاران عزیز الهی تأکید نمائیم.

نقشه چهارساله توسط مؤسسات امری ملی و محلی به صورت برنامه‌ها و طرح‌های اجرایی در آمده است. این برنامه‌ها و طرح‌ها از جمله نحوه اقدام به اجرای نقشه را ارائه می‌دهند، هدف را مشخص می‌کنند، محرک و مشوق سعی و کوشش هستند، اسباب و وسائل لازم را برای استفاده از خدمات نفوسی که به تبلیغ امرالله یا به سایر خدمات امری می‌پردازند فراهم می‌آورند. این اقدامات برای آن که جامعه بتواند به نحو مطلوب وظایف محوله را انجام دهد لازم است. اما اگر افراد احباء به مشارکت فعال در اجرای این برنامه‌ها و طرح‌ها نپردازند همه این مقدمات و تمهیدات بی‌فایده و بی‌حاصل خواهد ماند. برای این که افراد یاران موفق شوند به این نیازمندی پاسخ مطلوب دهند هر فرد باید با هشیاری تصمیم بگیرد که چگونه و در چه زمان و در کجا برای اجرای نقشه خدمت خواهد کرد. چنین تصمیمی فرد را موفق می‌سازد تا در نحوه پیشرفت اقداماتی که مبذول می‌دارد نظارت نماید و در صورت لزوم آن را اصلاح کند. عادت کردن به چنین رویه منظمی در خدمات امری به زندگانی هر فرد بهائی معنی و کمال می‌بخشد." (پیام رضوان ۱۵۵ بدیع، ص ۴-۳)

۳۳ - "... احباء همانطور که از طریق یک سری دوره‌های سیستماتیک به طور ثابت و مداوم پیش می‌روند، و معلومات و مهارت‌های خود را تراید می‌بخشند، مسئولیت نظارت بر هدایت قوی و استعداد‌های آنها به سوی خدمت فعال به امر مبارک به عهده شما محول می‌گردد. این کار باید به نحوی انجام شود که نه متحمل فشار بیش از حد مسئولیت‌ها شوند و نه آن که کمتر از ظرفیت و توانایی خود به بذل مجهودات پردازند. بلکه باید ترقیبی اتخاذ کرد که تدریجاً به توانائی خویش در خدمت به امر مبارک اعتماد پیداکنند و به نحوی بارز و متمایز در حصول هدف اصلی نقشه چهارساله مشارکت نمایند." (از قبل بیت‌العدل اعظم، مورخ ۹ ژانویه ۱۹۹۷، مؤسسات آموزشی، ص ۱۷)

● هیچ فرمولی برای شروع و تداوم جریان دخول افواج مقبلین وجود ندارد. چون ما نمی‌دانیم چگونه باید آن را انجام دهیم، باید قدم به قدم آموزش ببینیم. این امر شامل ارتکاب اشتباهات و اصلاح مستمر مجهودات ما است. یادگیری را می‌توان به عنوان جریان مستمر مشورت، اقدام و تفکر تعریف کرد که جملگی در پرتو هدایات الهیه انجام می‌شود.

● برای درک مفهوم یادگیری، تمثیل مسافرت در داخل یک اتومبیل را در نظر بگیرید. ما می‌توانیم سفر کنیم و سفر می‌کنیم، اما بدون یک مقصد، ممکن است خود در همانجایی بیایم که سفر را شروع کرده‌ایم. فعالیت کافی نیست. ما باید بدانیم که این فعالیت ما را به کجا می‌برد. وقتی که ما دارای مقصدی (یعنی هدفی) باشیم، میتوانیم میزان پیشرفت خود را بسنجیم و اصلاحات لازم را در اقدامات خود انجام دهیم تا، با سعی، استقامت و فداکاری، به هدف خویش نائل گردیم.

● به مثال حرکت یک قایق توجه کنید. امکان ندارد به طور مستقیم به سوی مقصد حرکت کرد زیرا عوامل مختلفی در این حرکت تأثیر می‌گذارند. اما در موارد مختلفی که به تفکر و تعمق می‌پردازیم، سؤالاتی مطرح می‌شود و پیشرفت مورد ارزیابی قرار می‌گیرد تا اصلاحات لازم انجام شود.

● دو مثال یادگیری در منطقه رشد ارائه می‌شود. یکی در مورد یک جامعه محلی با ۳۰ تن از احباء است که ۱۵ نفر از آنها فعال هستند. این جامعه که فعالیت دارد و بسیاری از فعالیت‌های منظم را ترتیب می‌دهد، رشد نمی‌کند. احباء، در اثر یک الگوی در حال تکامل عملی، می‌آموزند که عناصر مختلف دارای تأثیر متقابل را به الگوی حیات جامعه بیفزایند: یک طرح خدمتی برای خانواده‌های چندنژادی؛ جلسات تبلیغی؛ یک جلسه دعا و مناجات؛ کلاسهای اطفال؛ جلسات تزئین معلومات؛ و جلسات ضیافت و محفل که با روحیه جدیدی تشکیل می‌شود. این جریان در ابتدا طراحي نشده، اما قدم به قدم در اثر یادگیری رشد کرد.

● مثال دوم کار دو عضو هیأت معاونت در تقویت جوامع در ناحیه مربوط به آنها است. بعد از زیارت پیام‌های بیت‌العدل اعظم مربوط به نقشه چهارساله، آنها جامعه را، از لحاظ توسعه و پیشرفت، به سه طبقه گسترده تقسیم می‌کنند: غیرفعال، فعال، و بالغ؛ بعد این سه طبقه را، مبتنی بر این نکته که آیا مساعی و مجهودات به طور سیستماتیک انجام می‌شود یا خیر، به طبقات فرعی تقسیم می‌کنند. جوامع بالغ آنهایی هستند که به رشد ادامه داده‌اند، الگوهای زندگی که جوابگوی نیازهای احباء باشد پدید آورده‌اند، و فعالیت‌هایی را برای نفوذ و تأثیر در جامعه بزرگتر (جامعه غیربهرائی) در دست اقدام دارند. تمامی جوامع در ناحیه مورد تجزیه و تحلیل و تقسیم به این شش طبقه قرار می‌گیرند، و مساعدین اجتماع می‌کنند تا برای پیشبرد هر جامعه و رساندن آن به حد جامعه بالاتر برنامه‌ریزی کنند. بعد از آن که مساعدین مدت شش ماه با جوامع خود کار کردند، دوباره اجتماع می‌کنند تا پیشرفت آنها مورد ارزیابی قرار گیرد و در صورت لزوم اقدامات آنها مورد تجدید نظر قرار گیرد.

یادگیری برای پیشبرد جریان دخول افواج مقبلین

۳۴- "کلّ باید توجه داشته باشند که دخول افواج مقبلین یک مرحله اجتناب‌ناپذیر در پیشرفت امر مبارک است. ماهیت این جریان در مجموعه‌ای مطالب در این خصوص روشن شده است، که در طی آن این نکته واضح می‌گردد که نتیجه مطلوب، یعنی جریان مستمر دخول افواج مقبلین صرفاً با یک رشته مجهودات نامنظم، تصادفی، و ناهم‌آهنگ، هر قدر که مشتاقانه و پر شور و حرارت باشد، حاصل نخواهد شد. اعتماد به نفس، وحدت نظر، برنامه‌ریزی سیستماتیک واقع‌بینانه، اما متهورانه؛ پذیرش این واقعیت که اشتباهات حتمی الوقوع است، و تمایل به یادگیری از این اشتباهات؛ و بالاتر از همه، اتکا و اتکال به هدایات و تأییدات مستمر حضرت بهاء‌الله موجب ترقی و تقدّم این جریان خواهد شد." (پیام رضوان ۱۵۳ بدیع، خطاب به اروپا)

۳۵- "آزادی گسترده برای اقدام باید قائل شد، به این معنی که حدّ و مرز عظیمی برای اشتباهات باید پیش‌بینی نمود. آن محفل ملی و محافل روحانی محلی نباید در مقابل هر اشتباه به طور خود به خود عکس‌العمل نشان دهند، بلکه باید بین اشتباهاتی که به مرور زمان بدون وارد ساختن لطمه جدی به جامعه خود را اصلاح می‌کنند و مواردی که مستلزم دخالت محفل است تفاوت قائل شوند. تمایل یاران به انتقاد از یکدیگر با کوچکترین بهانه به این موضوع مربوط می‌شود، در حالی که تعالیم مبارکه از آنها می‌خواهد که یکدیگر را تشویق کنند. چنین گرایش‌هایی البته متأثر از عشق عمیق به امر مبارک، و میل به مشاهده بری بودن امر مبارک از هر نقص و عیبی است. اما افراد بشر کامل نیستند. با الگو و مثال و مشاوره محبت‌آمیز برای خودداری از چنین حالات منتقدانه، که مانع رشد و توسعه جامعه می‌شود، باید به محافل محلی و یاران مساعدت کنید. همچنین باید از وضع قواعد و مقررات بیش از حدّ هراس داشته باشید. امر مبارک آنقدر ضعیف و شکننده نیست که نتواند برخی از اشتباهات را تحمل کند." (بیت‌العدل اعظم، Rights and Responsibilities، ص ۴۶-۴۵)

۳۶- "وقتی که جامعه شما رشد می‌کند، در خواهید یافت که نیازهای آن از لحاظ منابع انسانی افزایش خواهد یافت و به همان نسبت متنوع خواهد شد. مؤسسه دائمی شما باید دوره‌هایی با طول مدت متفاوت جهت ایفای دامنه وسیعی از فعالیت‌ها، برای احبّاء طراحی کند... ایجاد چنین دوره‌هایی، اعم از آن که مبتنی بر مطالبی باشد که هم‌اکنون در دسترس است یا آنچه که جدیداً تمهید دیده می‌شود، یکی از اجزاء انفکاک‌ناپذیر جریان مستمر تحکیم است. محتوی و طول مدت هر دوره را به بهترین وجه می‌توان در حین عمل تعیین کرد و باید نتیجه تفکر مداوم درباره تأثیر، کارآئی و برنامه‌های مؤسسه شما در توسعه قابلیت‌های یاران برای خدمت به امر مبارک باشد." (از قبل بیت‌العدل اعظم، ۲۵ سپتامبر ۱۹۹۴)

۳۷- "به شما توصیه می‌کنیم با محافل روحانی ملی در خصوص تجارب حاصله از مجهودات ماضیه جهت مساعدت به جوامع مشورت نمایید. بعد برای دروس فراگرفته شده از این تجارب می‌توان ترتیباتی اتخاذ نمود تا با حامیان فعال امرالله در هر ناحیه مورد بحث قرار گیرد و به آنها مساعدت شود که اقدامات و روش‌های عملی برای شرایط خاص خود را شناسایی نمایند و یک جریان سیستماتیک برای پیشرفت جامعه را به منصه عمل برسانند. این جریان باید فرایندی باشد که در آن، یاران توفیقات و مشکلات خود را مورد بررسی قرار دهند، و منطبق بر آن، روشهای خود را اصلاح کرده بهبود بخشند، بیاموزند، و بدون تأمل و درنگ به پیش بروند."

۳۸- "آنچه که برای ظرفیت و قابلیت یک جامعه بهائی برای هدایت جریان تحوّل اهمّیت اساسی دارد عبارت از توانائی اعضاء و تشکیلات آن در بهره‌برداری از تعالیم حضرت بهاء‌الله در وجوه مختلفه حیات و بدین وسیله تأسیس و تثبیت مثالها و نمونه‌های پایدار تحوّل می‌باشد. در واقع، آموزش برای بهره‌گیری از تعالیم مبارکه جهت حصول پیشرفت می‌تواند نفس توسعه اجتماعی و اقتصادی بهائی تعریف گردد. چنین آموزشی باید در سطح محلی، منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی صورت پذیرد و محوری گردد که مساعی توسعه ما در جمیع سطوح، حول آن سازماندهی شود.

آموزش، از این لحاظ، محدود به مطالعه و ارزشیابی نیست، بلکه در اثر ترکیب با اقدام به وجود می‌آید. یاران باید به طور مداوم به مشورت، اقدام و تفکر درباره اقدام خود مشغول باشند که جمیعاً در پرتو هدایات ذاتی و مندمج در تعالیم امر مبارک صورت پذیرد. چنین جریان آموزشی می‌تواند به روشی ساده در سطوح روستایی و محلی صورت گیرد، اما مؤسّسات و تشکیلات ملی در سطحی پیشرفته‌تر و پیچیده‌تر از آن بهره‌جویند. در سطح بین‌المللی، مستلزم درجات متعالی‌تری از ابتکار و خلاقیت می‌باشد، که جریانات وسیع‌تر تحوّل جهانی را آنچنان که در آثار مبارکه توصیف شده و متناسب با آن در جهت تعدیل و اصلاح مسیر کلی فعالیت‌های توسعه در هر کشور عمل می‌کند، مطمح نظر قرار می‌دهد." (توسعه اجتماعی و اقتصادی بهائی، انتظاراتی برای آینده، مورخ ۱۶ سپتامبر ۱۹۹۳، بیانیه تصویب شده توسط بیت‌العدل اعظم، مندرج در شرحی بر چند نکته از پیام رضوان ۱۵۷ بدیع، صفحه ۶۳)

و - ادغام تعلیم و تبلیغ برای پیشرفت سیستماتیک

- جریان دخول افواج مقبلین با تبلیغ فردی، برنامه‌های مؤثر جامعه برای توسعه و تحکیم، و طرح‌های تبلیغی سازمان‌یافته ناحیه‌ای و بین‌الجوامع برای ابلاغ امر مبارک به نفوس مستعد، پیشرفت می‌کند.
- منابع انسانی توسعه یافته از طریق دوره‌های آموزشی مؤسسه، هر سه اقدام تبلیغی را تحت حمایت قرار می‌دهد. حتی اگر تشکیلات از منابع جدید انسانی در برنامه‌های جامعه و ناحیه‌ای بهره‌برداری نکنند، آموزش به عنوان وسیله‌ای جهت ترویج آموزش فردی ادامه می‌یابد و تدریجاً تشکیلات را تقویت می‌کند.
- اقدامات ملی رسانه‌ای، که به نحوی موقّقت‌آمیز شعله علاقه به امر مبارک را در میان دهها هزار نفر ایجاد کرده، تعداد فزاینده‌ای از نفوس را به خود جلب می‌کند که باید با تبلیغ فردی، طرح‌های جامعه و برنامه‌های بین‌الجوامع آنها را مخاطب قرار داد.
- تمامی این خطوط فعالیت توسط دو بازوی تشکیلات، برنامه‌ریزی، ترویج و حمایت می‌شوند. تشکیلات، با برنامه‌های ملی، ناحیه‌ای و محلی، جریان ادغام این عناصر را برای تضمین پیشرفت سیستماتیک در پیشبرد جریان دخول افواج مقبلین، هدایت می‌نمایند.
- جامعه، از بدایت ظهور امر مبارک تا حلول عصر ذهبی در یک مسیر یادگیری قدم برمی‌دارد و مدنیتی جدید را به وجود می‌آورد. ما نمی‌دانیم این کار را چگونه انجام دهیم، اما با

هدایت تعالیم مبارکه و بیت‌العدل اعظم الهی، قدم به قدم می‌آموزیم که چگونه پیش برویم.

● در هر موقفی در طول مسیر ما می‌توانیم مجهودات خود برای پیشرفت را به سه طبقه تقسیم کنیم: آنچه که می‌دانیم؛ آنچه که باید بیاموزیم؛ آنچه که می‌توان برای آینده گذاشت. آنچه که می‌دانیم، می‌توانیم سعی کنیم در تعداد کثیر انجام دهیم. برای مواردی که نمی‌دانیم، اما نیاز داریم که اکنون مطلع شویم، می‌توانیم اقدامات مختلفی را به صورت آزمایش انجام دهیم و تدریجاً روشهای مؤثر را فراگیریم. وقتی که می‌دانیم چه باید بکنیم می‌توانیم آن را مضاعف سازیم و جریان یادگیری را به منطقه‌ای جدید توسعه دهیم. به علت محدودیت منابع و فوریت زمانی آن نمی‌توانیم همه چیز را به یکباره یاد بگیریم. باید اولویت‌ها برای زمان حال را مبتنی بر هدایات بیت‌العدل اعظم و با توجه به نیازهای خاص یک منطقه، تعیین کنیم. تدریجاً به مرور زمان به تمامی مسائل و موارد محتاج بذل سعی و کوشش پرداخته خواهد شد.

ادغام آموزش و تبلیغ

۳۹- "علاوه بر برخورداری از روابط کاری با اعضاء هیأت معاونت، مؤسسه باید ضرورتاً با محافل محلی و لجنه‌های مسئول اجرای برنامه‌ها و طرح‌های توسعه و تحکیم همکاری نزدیک داشته باشد. این امر تضمین خواهد کرد که برنامه‌های مؤسسه برای مساعدت به پرورش افرادی تنظیم شده که می‌توانند به طور مؤثر در اجرای این برنامه‌ها مشارکت داشته باشند. (بیت‌العدل اعظم، پیام ۲۶ دسامبر ۱۹۹۶ به مشاورین، Four Year Plan، بند ۱۸-۱)"

۴۰- "هرکجا بین شورای منطقه‌ای و مؤسسه آموزشی روابط متقابل و صمیمانه وجود دارد زمینه برای ظهور و بروز توحید مساعی و ایجاد نیروی جدیدی جهت اقدام به توسعه و تحکیم نطق امرالله در آن منطقه و مرتبط ساختن خدمات آموزشی با نیازمندی‌های جوامع محلی برای توسعه و تحکیم فراهم شده است." (پیام رضوان ۱۵۶ بدیع، ص ۳)

۴۱- "برنامه‌ی فعلیتی که برای ماههای آینده تنظیم و هدفهای آماری که، دقیقاً مرتبط به هم و باسنجش کامل، تعیین کرده‌اید، گواهی است صادق بر این که در طول سال گذشته موفق به کسب تجارب گرانبهایی شده‌اید. اگر به مساعی خویش ادامه دهید، مرتباً بر توانائی جامعه‌ی ملی خود خواهید افزود تا تعداد کثیری از احباء را از سلسله دوره‌های واضح و مشخص بهره‌مند سازید و با آنها مساعدت کنید تا به کسب توانائی‌های لازم جهت خدمت توفیق یابند. از آنجا که اولین دوره در سلسله دوره‌ها بر هویت روحانی و دعا و مناجات تأکید دارد، بیت‌العدل اعظم تصمیم شما را مبنی بر این که به موازات تشکیل گروه‌های مطالعه، تعداد جوامع محلی را که به انعقاد جلسات مرتب دعا می‌پردازند افزایش دهید، مورد تحسین و تقدیر قرار می‌دهند. حتی در جوامعی که محفل روحانی محلی فعالیت ندارد، تأسیس چنین جلساتی به ابتکار نفسی که در این گروه‌های مطالعه شرکت می‌کنند، باید میسر باشد." (بیت‌العدل اعظم، دستخط ۲۱ ژانویه ۱۹۹۸، مؤسسات آموزشی، ص ۱۳-۱۲)

۴۲- "نتیجه فوری این ازدیاد منابع انسانی بلا تردید افزایشی در فعالیت تبلیغی خواهد بود که به ابتکار آحاد

احیاء انجام می‌شود، ابتکاری که باید تحت پرورش و هدایت تشکیلات قرار گیرد ... طرح‌های تبلیغی محلی شامل باز هم مجرای دیگری است که قوای یاران که از برنامه‌های مؤسسه بهره‌مند شده‌اند، قابل هدایت به آن می‌باشد:

آنچه که برای ترویج تبلیغ فردی در پرو از اهمیت مشابهی برخوردار است، توسعه جوامع محلی، بخصوص تقویت ظرفیت و توانایی آنها در اجرای برنامه‌های تبلیغی می‌باشد. شما که همکاری نزدیک با مشاورین دارید، باید ملاحظه نمایید که چگونه می‌توانید مستمراً تعداد محافل روحانی محلی را که می‌توانند به طراحی و اجرای نقشه‌هایی مبادرت نمایند که از استعدادهای متنوع احیاء بهره‌برداری نمایند، افزایش دهید و به این ترتیب با متحد ساختن آنها در اقدامات جمعی، قوای ایشان را مضاعف سازید.

اگرچه طرح‌های تبلیغی محلی اساسی و مهم هستند، اما باید توجه داشت که در این مرحله از تاریخ امر مبارک، اکثر احیاء در جوامعی زندگی می‌کنند که محافل روحانی محلی آنها تشکیلاتی نوینند هستند. لذا، اکنون در بسیاری از کشورها باید بر اجرای طرح‌هایی تأکید نمود که بر یک ناحیه کوچک، که معمولاً متشکل از چند روستا یا یک یا دو شهر کوچک می‌باشد، متمرکز باشند. اگرچه اکثر مؤسسات آموزشی تازه شروع به کار کرده‌اند، ولیکن در تعدادی از مناطق، تأثیر توسعه نیروی انسانی در اشتیاق گروه‌هایی که در دوره‌ها حضور پیدا کرده‌اند به قیام به خدمت کاملاً هویدا است. بلا تردید، تعداد این نواحی در ماه‌های آتی بسرعت تزايد خواهد یافت، و لذا این نکته از اهمیت حیاتی برخوردار است که طرح‌های تبلیغی در هر ناحیه‌ای که مؤسسه آموزشی در حال نفوذ است، آماده اجرای فوری باشند.

دارالتبلیغ بین‌المللی، چندین سال طرح‌هایی از این قبیل را تحت عنوان "طرح‌های تبلیغی درازمدت" ترویج کرده‌اند. در نتیجه، هم‌اکنون در عالم بهائی تجربه فراوانی وجود دارد که می‌توان از طریق مشاورین، به سهولت در اختیار جوامع ملی گذاشت. در حالی که هدف چنین طرح‌هایی جذب نفوس کثیره، با سرعتی رو به تزايد، به ظل امر مبارک می‌باشد، اما آنها صرفاً به موارد تسجیل توجه ندارند؛ تبلیغ هم به صورتی سطحی انجام نمی‌پذیرد. این طرح‌ها شامل مجموعه‌ای از فعالیت‌های مرتبط با یکدیگر برای توسعه و تحکیم می‌باشد که، با هم، به جریان مداوم و یکنواخت ورود مؤمنین جدید تحت لوای امر مبارک منتج می‌گردد. به طور اخص، هر تلاشی صورت می‌گیرد تا درصد قابل ملاحظه‌ای از مسجّلین جدید بلافاصله وارد برنامه‌های آموزشی گردند و به این وسیله پایه و اساس منابع انسانی در منطقه گسترش یابد." (مؤسسات آموزشی، ص ۱۹-۱۸، با نقل قول از دستخط بیت‌العدل اعظم به تاریخ ۱۱ ژانویه ۱۹۹۵)

ز - سیستماتیک کردن مساعی در سالهای آینده

- در نقشه چهارساله، امر مبارک از "نقطه عطفی که اهمیت و عظمت یک دوره و عهد را" (۱) برای سیستماتیک کردن مساعی‌اش برای پیشرفت داشت، عبور کرد. مؤسسات آموزشی، که به مساعی سیستماتیک برای توسعه منابع انسانی می‌پردازند، بدایت و بخش مهم این انتقال بودند.
- بیت‌العدل اعظم پیش‌بینی فرمودند که مؤسسات آموزشی، هم‌زمان با رشد و

بیچیدگی، می‌توانند مساعی خود را شامل آموزش منابع انسانی برای توسعه اجتماعی و اقتصادی بهائی نمایند و حتی طرح‌های توسعه را به مورد اجرا گذارند. معهداً، این امر در جمیع موارد رخ نمی‌دهد و موکول به غور و بررسی تشکیلات امریه است. چنین مساعی اضافی را نمی‌توان با اولویت توسعه منابع انسانی برای توسعه و تحکیم تداخل داد.

● بیت‌العدل اعظم پیش‌بینی فرموده‌اند که یک رشته نقشه‌ها تا سال ۲۰۲۱، یعنی انتهای قرن اول عصر تکوین، "متمرکز در پیشرفت جریان دخول افواج مقبلین و تسریع منظم جریان مزبور خواهد بود."^(۱) توسعه سیستماتیک منابع انسانی به مساعی سیستماتیک در سایر زمینه‌ها خواهد پیوست. در نقشه دوازده ماهه، مؤسّسات آموزشی باید کاملاً فعال گردند و سیستماتیک کردن امر تبلیغ، شامل توجه به اطفال و نوجوانان، برای نقشه پنجساله آماده خواهد شد.

سیستماتیک کردن مساعی برای آینده

۴۳- "چهار سال آینده دوره‌ای استثنائی در تاریخ امر است. نقطه عطفی است که اهمیت و عظمت یک دوره یا عهد را دارد. آنچه در حال حاضر اجرای آن از یاران الهی در سراسر جهان تقاضا می‌شود آن است که خود و منابع مالی و استعدادات و اوقات ویش را برای به وجود آوردن شبکه‌ای از مؤسّسات آموزشی در سطحی که تا به حال سابقه نداشته است متعهد نمایند." (پیام ۱۵۳ بدیع، ص ۹)

۴۴- "نقشه‌ای^(۲) که حال متعهد اجرای آن شده‌ایم در یکی از ادوار بسیار بحرانی در حیات انسان بر روی کره ارض به مرحله اجرا در می‌آید. هدف این نقشه آماده ساختن جامعه بهائی برای مقابله با تغییراتی است که در دنیای ما روی می‌دهد و به خاطر آن است که جامعه بهائی را در وضعی قرار دهد که هم بتواند در برابر امتحانات و اضطراباتی که در پیش است مقاومت نماید و هم بتواند طرزکار جامعه بهائی را طوری جلوه‌گر سازد که دنیا برای اخذ کمک و نمونه عملی در اثر تحوّل پرتلاطمی که در پیش دارد بدان تأسی نماید. این است که این نقشه جایگاه خاصی در طرح کلی بهائی و در تاریخ دنیا خواهد یافت. افرادی از اهل بهاء که آینده را چنان که امر بهائی مجسم می‌کند درک می‌نمایند این برتری را خواهند داشت که آگاهانه در کوشش‌هایی که هدفش به حرکت آوردن و پیش بردن جریانات مزبور است شرکت نمایند." (پیام ۱۵۳ بدیع، ص ۱۳)

۴۵- "قابل تذکر است که دفتر توسعه اجتماعی و اقتصادی با توجه به هدایات بیت‌العدل اعظم، به بعضی از مؤسّسات آموزشی مساعدت می‌نماید تا بعد دیگری، یعنی آموزش در حیطة توسعه و حتی مدیریت طرحهای توسعه، را به فعالیت‌های خود بیفزایند. فعلاً این مساعدت محدود به چند کشور است. شرط لازم برای این فعالیت افزایش توانایی مؤسسه آموزشی به سطحی است که از استقلال بیشتری برخوردار باشد:

اکنون که اساس مرحله بعدی کار مؤسسه آموزشی نهاده شده است، بیت‌العدل اعظم آن محفل را به اعطای استقلال به مؤسسه که برای جریان صحیح کار ضرورت دارد، توصیه

۲- در متن انگلیسی "نقشه چهارساله" آمده است - م

۱- پیام ۲۶ نوامبر ۱۹۹۹، ص ۲

می‌نمایند. توسعه منابع انسانی برای توسعه و تحکیم و نیز برای توسعه اجتماعی و اقتصادی، و مدیریت مؤثر طرح‌های مربوط به توسعه، وظایف ساده‌ای نیستند، و مؤسسه برای این که بتواند به طور مداوم و مستمر کار خود را بهبود بخشد باید از آزادی عمل جهت یادگیری و کسب تجربه از مساعی مبذوله برخوردار باشد. در نقاطی که کار در این جهت حرکت می‌کند، نمای مؤسسه‌ای که قادر به تعقیب مجموعه‌ای بغایت پیچیده از فعالیت‌ها باشد در حال ظهور است، و دیدگاهی مهیج از یک مرکز پرتکاپوی آموزشی در حال شکل گرفتن می‌باشد. (مؤسسات آموزشی، ص ۱۵)

۴۶ - "در نقشه پنجساله ... یک سلسله اقدامات جهان‌شمولی آغاز می‌گردد که جامعه بهائی را در بیست سال آخر نخستین قرن عصر تکوین مدد خواهد کرد. این نقشه‌های جهانی متمرکز در پیشرفت جریان دخول افواج مقبلین و تسریع منظم جریان مزبور خواهد آمد.

در دوره نقشه یک ساله باید مؤسسات ملی و منطقه‌ای در همه نقاط برنامه‌ها و ترتیباتی را که تأسیس نموده‌اند کاملاً به مرحله اجرا درآورند. جوامع ملی باید هنگام آغاز نقشه پنج ساله اطمینان حاصل نموده باشند که کسب معارف بهائی و ملکات و مهارت‌های لازم برای خدمات امری توسط گروه‌های عظیمی از اجزاء از طریق تسلسل دوره‌های آموزشی بدون هیچگونه مانعی ادامه خواهد یافت. برای انتظام بیشتر و بهتر مساعی تبلیغی باید توجه کامل مبذول گردد، چه این اقدامات توسط افراد انجام پذیرد و چه تحت نظر مؤسسات امری باشد. به این منظور دارالتبلیغ بین‌المللی برای توسعه و تحکیم منظم اساس جامعه در نواحی کوچک جغرافیائی، که شامل تعدادی نقاط مناسب و امکان‌پذیر باشد، طرح‌هایی را مشخص نموده است. در هر قاره با همکاری مشاورین و محافل ملی چندین "برنامه رشد و پیشرفت ناحیه‌ای" در شرف تأسیس است. این برنامه‌ها در طول نقشه دوازده ماهه باکمال دقت پی‌گیری خواهد شد و نحوه اجرای آنها اصلاح و تکمیل می‌گردد تا روش مزبور در نقشه‌های بعدی توسعه و تعمیم یابد.

خط‌مشی‌های مربوط به پیشرفت جریان دخول افواج مقبلین نباید از سهمی که کودکان و جوانان می‌توانند عهده‌دار شوند محروم ماند تا فتوحات حاصله در یک نسل باگذشت زمان از دست نرود. بنابراین، در این مرحله از منظم ساختن اقدامات تبلیغی، ضروری است که اقداماتی در نظر گرفته شود تا مشارکت عموم افراد جوانتر جامعه را در فعالیت‌ها و نقشه‌های آینده تأمین کند. (پیام بیت‌العدل اعظم، مورخ ۲۶ نوامبر ۱۹۹۹)